

NOAIE

pentru

MINTE, INIMA și LITERATURA.

Nro. 5.

Dumineca 28. Ianuarie.

1840.

Richelieu. *)

Armand J. de Plessis, mai tîrziu numit Richelieu, așezat și cardinal, fusese născut la Paris an 5 Sept. 1585. Acest bărbat e cunoscut ca unul dintre cei mai mari și mai adjuți oameni ai Statelor Franceze, și totodată și ca unul om rău la inimă și cu caracter aspru foarte. El fiind încă numai de 12 ani, se făcuse episcop de Luçon Franța an acele vremi era scoasă prin Henric IV și prin ministrul său Sully din Andaluzia țărâșoare iarși la odihna, răzând și stare bună. După omorarea lui Henric la 1610 urma la tron fiul său Louis XIII încă tânăr, și numai aचेत्या стъпанеа мама лăи, Мария де Медичи. Рішелі шіа а інтра ан фаворла аचेत्या, анкят ел ла 1616 се факсе секретаріа ал статлаі. Анкят неорнадіеліле річіндіте prin Maria, аплекареа еі кзтрз

Austria și Anghlia italianăși Koncini anpreșeză cu neastăsa an trebile gbernăși, antzrțtarz pe mai marii țării și pe popor an mzeșez mare, ankāt rīga scozjidăse de cōnt epitronia mamei sale, tīnzr kōm era, vrea cō anșe cīngșr kōrma țării. Așa Koncini ca intrīgant che ajnșese a se face marșal, ampreshz kō neastăsa fō omorāt; iar reșina anșōși fō cōrgīnītz din Paris. Pește doi ani рішелі мижлочі ампзчїре антре фїа ші мēmz. Анкят нїчї ачеаста н'аș цїнșт млат; pentrș kō Maria porнїсе șn комплот ампротїва челор маї де апроапе рістїнї а фїлаі cōș. Рїшелі, каріле се пșесе антре амндоаș пзрціле ампзрекете ші каре нїчї де кзтрз șна іșейт, анкят кшнокшт де амндоаș а фї ла планșа лор неапзрат тревшнчос, абеа о старе греа, ші се пофтеа тоатз іетецїмеа șншї кап kōm era а джнșлаі, ка ан о аша позіціе реа нș нșмаї cōz се ціе, чї анкз cōz се ші маї анналце. Дшпз че prin а доа а са мижлочіре мама ші фїла c'ар фї ампзчїт дїн ноș, Maria, ла акзрїі черере рішелі се факсе ші Кардінал, ла 1624 ал антродăсе ан сфатла де стат

*) Trei bărbai cu numele acesta sânt cunoscuți în istoria francezescă; cel mai cunoscut este cardinalul; а кзршї віацз о скріем ачї.

фзкжндѡл кап а окжрмѡреї. Акѡма ка
 министрѡ примарїѡ. Сокотї рішелї кѡ ар
 фї де прїсос а маї цїнеа маска кѡтрѡ ре-
 цїна, пе каре джнѡл шї пѡнѡл ан времеа
 ачееа о прївїсе ка ѡн мїжлок че їаѡ ажѡ-
 тат асе аннѡлца. Ва азпѡдѡз ачееа маскѡ;
 шї Марїа ашї фржнѡеа преа тѡрѡїѡ мжнї-
 ле пентрѡ окротїреа че азѡѡсе ачестѡї
 кѡрѡат.

Атѡрнарѡ Марїеї кѡтрѡ каѡа ѡавѡѡѡр-
 рікѡ рішелї кѡ алуїї маї мѡлцї нѡ о пѡ-
 чѡеа сѡѡерї. Ва апѡкасе доѡѡ планѡрї
 марї шї греле: а фаче гѡбернѡл францѡ-
 зѡск, адѡкѡ пе рїга слобѡд де тоатѡ ре-
 стрїнѡереа шї а да францїї о прекѡмпнѡнї-
 ре греа ампротїва чѡлор маї прїмеждїѡшї
 врѡшмашї а єї. Ачесте єра планѡрїле а-
 чѡлѡї їнїмос министрѡ, пе каре єл леѡѡ мж-
 нат шї аѡкрат кѡ нѡбѡсїтѡ статорнїїе
 шї кѡ тоате пѡтерїле департе вѡзѡторїѡ-
 лѡї сѡѡ ѡѡѡ. Рецїна вѡѡѡѡ маї ста ан-
 каале. Аѡїс XIII каре нѡ преа аѡѡѡѡѡ са,
 реѡѡноскѡ пѡтереа мїнїстрѡлѡї сѡѡ пѡртї-
 нїндѡї планѡрїле, кжнд антр'ачееа шї єл
 анѡшї прївїеа кѡ дѡстѡлѡ ѡрѡ пе ачѡл
 кѡрѡат, акѡрѡїа сѡрпаре о ар фї вѡзѡт
 вѡкѡрос, дакѡ ар фї пѡтѡт стѡпжнї фѡ-
 рѡ джнѡл. Факцїа (партїда) ѡѡгенѡцї-
 лор, адѡкѡ а реѡрѡмацїлор дїн франца,
 карїї пе ачѡле времї пѡтїмеа прїгонїрї
 мѡлате, аѡ фѡст де мѡлат ѡн трѡп, че се
 анпротївѡеа кѡ пѡтере ла тоатѡ кѡлкарѡеа,
 че о арѡта рїга пѡсте алуї; єї сѡѡерїсе
 адѡсѡрї лѡпте сжнѡерѡсе пентрѡ лїбер-
 татѡеа четѡценѡскѡ шї рѡлїцїѡсѡѡ. Хѡн-
 рїк IV прїн аѡа анѡелѡпѡѡне шї влжндѡ-
 цѡ ѡнїсе кѡ адѡѡѡрат ѡѡѡѡрїле чѡле ан-
 вѡрѡѡнате; анѡѡ аѡа стѡпжнїре фѡ маї
 сѡѡѡртѡ, дѡкжт сѡѡ поатѡ стѡпѡе де тот
 фѡкѡл сѡпт чїнѡшѡ арѡѡторїѡ. Прїн є-

дїктѡл дїн Nantes реѡрѡмацїлор єра сї-
 гѡрїсїтѡ о лїбертатѡ ан рѡлїцїе маї де о
 потрївѡ кѡ чѡїлалуї сѡѡлцї а францїї; є-
 ра цжнѡтѡрї антрѡїї, ан каре маї нѡмаї
 сїнѡѡрї єї домнеа, шї пѡтереа де армеа че
 о аѡѡеа, єра дѡстѡлѡ, а сѡѡтѡѡра трѡнѡл,
 дакѡ с'ѡр рѡдїка асѡпра лѡї. Армеа а-
 чѡсѡтор ѡѡгенѡцї концентра ан чѡтатѡеа
 дѡла марѡ Larochele. Рїшелї, каре цїа
 кжт фѡлѡс маї ва фаче апѡсарѡеа реѡрѡма-
 цїлор, н'ѡѡ антрѡѡїат а антрѡѡїнѡѡа то-
 ате мїжлѡачѡле сѡре а рѡпї дѡла джнѡшїї
 ачѡсѡтѡ чѡтатѡеа шї ан вѡстїта рѡѡѡїре ам-
 протїва ачѡїашї, нѡшї прѡѡѡѡѡ а комѡїда
 ан перѡѡанѡ армеа. Атѡт атаѡл, кѡм
 шї апѡрѡреа ачѡстѡї четѡцї сжнт прївїте
 ан їсторїе ка модел де мѡїстрїа рѡѡѡ-
 їѡлѡї, де вїтежїе шї статорнїїе. Ан
 време маї мѡлатѡ ка де шапте анї пѡртѡ
 кардїналѡл треї рѡѡѡѡїе асѡпра Ларѡѡе-
 лїї. Ангалїї о ажѡта фѡарте єїнї де ла
 марѡ, шї пѡцїн де нѡ перѡеа нѡдежѡеа де
 а о маї кѡпрїнде, кжнд Рїшелї ѡѡѡѡѡ а
 тѡїа четѡцїї тоатѡ комѡнїкацїа кѡ марѡеа,
 прїн о ѡмплѡтѡѡѡ (їаѡ) фѡкѡѡтѡ кѡ мѡ-
 їстрїе шї мѡнѡкѡ вѡеднїкѡ де мїрѡре, їар
 пе ѡсѡат о апѡсѡ кѡ ѡастѡ пѡтернїкѡ. Аѡ-
 пѡ че маї мѡлцї ка 15,000 дїн азѡїторїї
 ар фї мѡрїт де фѡамѡ, фїїнд шї чѡїлалуї
 маї тоцї апрѡѡпе де ашї да сѡѡфлѡѡл,
 маї пе ѡрмѡ ла 1629 нѡєїрѡїта рѡѡѡѡѡ
 єїрѡїтѡ де фѡамѡ се азѡѡ ла мїла лѡї
 Аѡїс XIII, ашї перѡѡ тоатѡ лїбертатѡеа
 полїтїчѡсѡкѡ шї фѡ дѡрѡматѡ. Пѡцїн дѡ-
 пѡ ачѡеа фѡсѡрѡѡ кѡпрїнсе шї алте четѡцїї
 алѡ ѡѡгенѡцїлор, антрѡ ѡрмѡрї дѡсе де
 тїрѡнїе. Ансѡ тотѡшї Рїшелї азѡѡ єїрѡ-
 їцїлор чѡл пѡцїн толѡранцїе ан рѡлїцїе.
 Аѡѡеа прїчїнѡ а фаче ачѡсѡѡа, де шї ѡнїї
 фѡїатїчїї маї дѡфѡїма фѡпта.

Да доіага паш, че маї аѡга Рішеаї а
 фам, ера а депзрта пе реѡна вѡдѡва де
 ла кѡрте, каре ста да сѡрна пе джнѡла.
 Ва шї ажнѡесе ант'о антжанїре секре-
 тѡ, а антзрѡта пе рїга ампротїва карді-
 налаѡаї. атѡнї Рїшеаї інтрѡ ан кабинет;
 реѡна ан анжарѡж кѡ мѡстрзрї. Рїшеаї
 че фѡѡѡ? ремаѡе лімірїт; се рѡгѡ, ка шї
 пажнсе шї маї пе ѡрмѡ черѡ сїнгѡр сло-
 воженїе дѡла рїга, ка сѡ поатѡ пѡрѡї
 ѡртѡе. Ансѡ ѡрмарѡа фѡ токма дїн
 протїѡѡ. Рїга сїмѡї токма аша марѡ не-
 пѡжѡере пѡнтрѡ мѡнїа мѡмеї салѡ, пе кѡт
 аї пѡжѡѡ кѡчерїта пѡртѡре а кардіналаѡ-
 аѡї. Ан ѡрма ачѡстѡра рїга се сѡѡтѡї
 кѡ чел маї ѡнла сѡѡ прїетїн С. Сїмон.
 Ачѡста а анкредїнѡѡ пе джнѡла деспре
 мерїтѡѡ, шї неапѡрат трѡѡїнѡѡса аѡкрѡре
 а аѡї Рїшеаї ан гѡѡерн, аѡпѡ карѡ Аѡїс
 шї шїмѡѡ ѡе кардіналаѡ ла сїне ан Берс-
 алїа, дѡнѡї аѡѡаш ан четѡѡїе сѡпт ка-
 сеѡе салѡ. Ачѡста с'аѡ антѡмплат ан
 10 Нѡемѡр 1630, карѡ Зї франѡѡїї о нѡ-
 мїрѡ la journée des dupes кѡнѡ адеѡѡ
 тоате нѡдеѡїале реѡїнеї шї а вѡѡшмашї-
 лѡр кардіналаѡаѡї фѡсѡрѡ аншелѡте шї нї-
 мїчїте. Фїїнд кѡ реѡїна нѡ анчѡта а'шї
 да пе фаѡѡ нестїнѡа ѡрѡ асѡпра аѡї Рїше-
 алї кѡ о неѡкѡтїнѡѡ фѡмеїасѡѡ неертѡтѡ,
 аша ачѡста, кѡ ажѡторїѡа консїліарїѡаѡї сѡѡ
 а преа ѡїклеанѡаѡї Іѡсїф кѡлаѡѡѡѡла, ан-
 дѡплекѡ пе рїга, ка сѡ сѡрїѡнеасѡѡ пе
 мѡмѡса ла 1631, карѡ шї фѡѡї ла сѡпнї-
 олї ан Брїсел, мѡрїнд аѡпѡ 11 анї трѡ-
 ѡї ан сѡрѡѡїе шї пѡрѡсїтѡ ла Колѡнїа.
 Тоѡї партїзанїї єї фѡсѡрѡ сѡѡшї дїн по-
 стѡрїле лѡр, іар' ѡнї арѡнѡѡї ла робїе ан
 вѡстїта вѡстїлѡ а парїѡлаѡї.

Анкѡ прїн кѡдѡреѡ Рѡшелїї, магнаѡїї
 франѡїї ера де ѡѡмѡтѡте десѡрмаѡїї. Прїн

трѡфїе шї прїн рѡде де їсѡландѡ рѡѡ ѡѡѡ-
 те, аѡдѡрѡ дѡншїї кардіналаѡаѡї прїлеѡѡрї
 маї мѡлѡте де аї апѡса кѡ тотѡла. Аѡѡрѡ
 де реѡїна, ста Гасѡ то фратѡе аѡї Аѡїс,
 аѡѡа де Орлеан ан капѡа вѡѡшмашїлѡр
 аѡї Рїшеаї. Мѡѡѡїме де конѡѡрѡѡїї шї
 рѡѡѡїе пѡѡїче се порнеѡ асѡпра аѡї. Не-
 мїчїреѡ прїїлеѡїѡрїлѡр парламентѡлѡр шї а
 попїмеї антзрѡтѡсе пе мїк шї марѡ. Нѡ
 одѡтѡ ера Рїшеаї апропѡе де сѡрѡпѡре с'аѡ
 де моарѡте сѡлнїкѡ. Ансѡ є аѡкрѡ де
 мїрѡре, кѡм єл тоате антрїѡеѡе, вѡѡшмаѡ-
 шїїле шї рѡѡѡїеѡе дїн лѡнтрѡ нѡ нѡмаї
 леѡѡ аннѡдѡшїт, чї шї прїн мѡѡѡрї пѡ-
 тернїче шї єїне сѡкѡтїте, прїн пѡтерѡ
 аѡѡѡаѡї шї прїн о реѡїгнаѡїе їнїмоѡѡѡ,
 кѡте одѡтѡ шї прїн неарѡптѡѡї шї кѡѡ-
 зїмї, тоате леѡѡ ѡїѡт антѡарѡе сѡѡѡ ан-
 нїнїтарѡе планѡлаѡї де а фѡѡе пѡтїреѡ мо-
 нарѡѡаѡї неѡѡрѡѡрїтѡ.

Кѡ пѡтере маї мѡлѡтѡ с'аѡ рїдїкат аѡ-
 ка де Орлеан. Ачѡста аѡлѡсе прїетїнї, карїї
 се ѡѡрѡѡе пѡнтрѡ патїма аѡї. Ва ан
 сѡшї ера кѡ аѡѡѡрат антзр'тѡѡѡ, неѡ-
 дїѡнїт шї сѡлнїк, ансѡ фѡрѡ ѡѡрѡѡїе а-
 деѡѡратѡ, фѡрѡ сѡторнїчїе кредїнѡѡѡѡ.
 Маї тоѡї, карїї с'аѡ ѡѡїт пѡнтрѡ джнѡла,
 се фѡѡѡрѡ ѡѡрѡѡа сѡѡѡїѡнеї аѡї. Аша,
 вїтеѡѡѡ Хѡнрїк де Montmogeneity мер-
 гнѡд сѡре ажѡторїѡ ла аѡѡа де Орлеанс
 ант'о лѡѡїре неѡрѡчїтѡ, фѡ прїне шї
 кѡ анѡїреѡа аѡї Гасѡ дїн кѡѡда порѡн-
 кѡ аѡї Рїшеаї фѡ ѡморѡт; тоате рѡѡѡ-
 рїле кѡрѡїї, маї атѡтѡрѡр магнаѡїлѡр шї
 а нѡрѡдѡлаѡї дїн Тѡлаѡе нѡ лаѡ пѡтѡт сѡѡ-
 па. Грѡѡѡа ачѡстїї ѡчїдѡрїї фѡѡѡ пе маї
 мѡлѡї аѡї Рїшеаї асѡѡатѡторїї. Фрїка о
 маї ѡїѡ джнѡла мѡрї прїн ашеѡарѡе ѡнѡр
 трїѡѡнѡе сѡѡѡїтоѡре ѡїеї аѡї шї прїн
 анѡфрїкарѡе парламентѡлѡр дїн депѡртамѡн-

теле цзрії. Къ тоате ачесте таїнічїле
вланърі ампротїва ранълаві шї а вієції
лві н'аъ аичетат. Графъла Soisson ера
ънъла дїнтре чеї маї прїмеждїошї аї лві
врзшмашї. Чеа маї де пе ьрмъ конжъ-
раціє фъ фабрікатъ ампротїва лві де къ-
тръ дъка де Б ьїліон, пе каре лав ажъ-
тат Сїнкмар ьн амплїат а лві дъїс.
Шї ачестъ конжъраціє фъ дескоперїтъ.
Сїнкмар мърі пе ешафот, їар дъка де Бъ-
їліон лшї къмпъръ віаца скъмп фодрте.

Кънд міністръла ан кїнъла ачеста рїдї-
кз пътереа країълаві ла чеа маї ъналтъ къла-
ме, ан лонтръла цзрії, ел се сіїлеа тот-
дїодатъ а о лъці пе ачєа шї афаръ дїн
Франца. Ла ачєаста ръзвоїла чєл релїїос
де 30 дєанї ан Цєрманїа аї дъдъ лві прїлєж
кън. Рїшелї, кареле ан франца прїгонєа
пе протєстанці къ чеа маї марє амъръчъ-
нє, се фолосї къ тоате мзієстріїле полі-
тїчїї шї ансъшї къ пътереа армєлор спрє
апърареа лор ан Цєрманїа, сїнгър къ къ-
цєт де а ьмілі пе амъратъла романїлор,
каре ісе вєдєа а фї анфрїкошат. Дєла кар-
дїналъла аъ лъат країъла Свєцієї апърътор-
їла лїбертзції релїїоасє, тот фєліъла де
ажъторїъ, пънъ кънд нъ се вєдєа а фї

прїмеждїос Францєї; їар' кънд стрєлъчї-
теле бїръїнце а лє лві Гъстав Ядолф, фъ-
къръ пе рїшелї а се пъзі де ачєста, ка
де ьн врзшмаш маї прїмеждїос дєкът ка-
са Хаксєьргїкъ, атънчї лїпєї пе ачєл рїгъ
де морд ан мїжлокъла трїъмфєлор салє де
тоатъ ажъторїнца. Ръзвоїла антрєпрїнс
ампротїва Спанїєї, пъсє пе франца ан стъ-
пжїрєа ьнор провинції, шї десїнарєа Пор-
тъгалїєї де Спанїа аъ фост лъкръла мїн-
ції салє. Шї ан Італїа лшї антїнєє ел
пътереа са, къ гънд де а салєї пе Яъ-
стрїа — Рїшелї мърі ан 4 Дєк. 1646,
дъпъ че пе харнїкъла кардїнал Мазарїн лар
фї пропъсє шїєшї ьрмъторїъ ан міністрє-
рїъ. Прєстє тот, карактеръла лві Рїшелї
ка ом єстє врєднїк де ьръ, ка вьрєат де
стат, ел єстє марє. Ячєл ом, карє фъ
ан старє а дъчє ла атъта аннълцімє пъ-
тереа монархїкъ ан франца, єстє ан о-
кїї ноцрїї дєшєрт, сємєц, нє мпъкат, по-
фтіторїъ де ісєжндъ шї кътє одатъ лъ-
крънд фъръ нїчї ьн сїмъємжнт морал.
Цїїнцєлє шї артєлє лєаъ ажътат, анєъ а-
чєаста нъ поатє цєрцє чєлєлалтє пєтє дїн
карактеръла лві чєл морал.

Амнърт де Г. Барїц.

РОТОРУ.

Ан зїоа ачїєа с'аъ дїєфъкът тоатє ієвоарєлє
а дънкълаві шї жїавєрїлє чєрълаві с'аъ дескїсї
Фачєрф. Кап. 7.

О побоморърє крънтъ Орїзонъла тот спїсє,
їар прїн нъдъшїтъла дєр вжїтъла дцєр вжїлєа;
Дъпъ ноърїї грощї шї нєгрї акъм соарєлє сфїнцісє,
Аъна сїлладатъ ан єлнцє ан арєнтъла лві ръїзрїа:

Іа тз марі антзнерек престе знівері се ласз,
 Ші грозавза черек тзнет анчепе а еврзі,
 Тот пзмжнтза се кзтше; дін matka са Марга іасз
 Престе лзмт'віноватз нзвзліна а се азці.

Болта черзлзі се спарце сзет а апі грзстате,
 Плоаїеа се арзнкз ріррі ка пє гзра знсі оок,
 Сате, тжргзрі ші ораше, четзціле лннекате
 Се взд нзмаі кжнд прін нозрі лші фак фзлцєріле лок.

Дзмнезє апзкз'н мжнз палозла де рзсєзнаре
 Ел вете Мзлат андратза дар ші Дрепт-Жздікзтор;
 Ва сз педесєакз лзмає пентрз а Сфінтеї Деці кзкарє
 Ші сзмецза Ом сз вазє кз є верме мзрїтор!

Мзнциї, мзгзріле наате ста сзет апз ангропате
 Знделе спзїмжнтзтоаре престе елє с'арзнка;
 Нзмаї ал знеї стжнчї крещет дін валзріле тзрєате
 Прєкзм зн зріаш страшнє дін аджкзрі с'арзта.

Езамзшалз сгомотоасз прєжзра коастеле сзле
 Пе карє знделе негре кз фзріле ле ісєн.
 Оменімеа ампрєжзрі смотєа цїпєтє де жалє,
 Невоїндзє кз сілз сз се зрчє пж'ла єа.

О че рзкнїте грозавє! че амарз сзєпїнарє!
 Дар моартеа пазтїнд пє валзрі глаєла лор нз акєзлатє;
 Ва віна, ші пісте джншії апзєжнд речелї гїаре
 Ан ноеанзла прзпздірєї фзрз мїлз'ї кзфзцда:

Аколо зн крак де мзнте се дїєтїнз кз порнїре
 Прєвзліндзє кз вєт ан валза чєл рзєврзтїт,
 Тїкзжшїї че пє джнєа ста кзпрїншії де ангрозїре
 Кад кз єл — Моартеа'ї ацєаптз — знделє'лз копєрїт!

Маї анкоачї зн шїроїз ізтє пє зн тжнзр фїз кзпрїндє
 Кжнд сарманзла врєа сз скапє пє ал сзз татз єзтржн,
 Ші сз джкз маї департе знде ана нз сє'нтїндє
 Пє маїкз-са карє цїнє фрзціорзла лзі ла сжн.

Нз є мїжлок де скзпарє де а домнзлзі зрїє,
 Прєтзтїндїні єтє моарте, прєтзтїндїн оєан,
 Нзмаї стжнка зріашз се аналцз кз трзфїє
 Ярзтжндз'ші голзл крещїт пісте грознїкзла ноеан.

Пр'ачк маре Анзалциме нѣмаї дої тинерї скапарз,
Цингаша фатз Селмина, ш'аморезѣа сѣѣ іѣїт,
Вї вѣд мортиа кѣм сѣре дѣншії се апропіе амарз
Мѣлцеміції фїїна кѣ іарзшії соарта нѣї аѣ деспрѣїт.

Амѣнодої аѣ рѣмас сїнгѣрї дїн грозавніка перїре.
Кѣнцїѣрації де нѣре апе, д'ачел вїфор фѣрїос
Плоаїеа пісте єї се барѣк ка шїроїѣа ан порнїре,
Клокотеск фѣрежнѣа деасѣпра тѣнетеле фїорос.

Іар прїн латѣа антѣнерек че сѣн'нїнде пе Тѣрїе
Кѣнѣа де кѣнѣа вѣрзѣїнѣа черѣа фѣлцѣрѣа скѣнтїїтор
Престе ѣнделе мѣїїнде лї арѣта кѣ грозѣвїе
Кѣм пѣлтіа ка нїше пѣагїї лѣшїеа фѣрацілор лор.

А Селмінїї ліне лѣкрѣмї кѣ плоаїа амїстекате
Се прѣвал ка доѣ рїѣрї р'овїлітѣ фаца са,
Інїмаїї дїн лок сѣрїтѣ де акїа чеѣа сѣ бате
Ка с' арате кѣ сѣфѣларе ан єа анѣк маї єра.

Ка о флораре анѣѣжѣатѣ д'а крївѣцѣлѣвї сѣфѣларе,
Се ліпѣше лѣнѣгѣ пѣпѣлѣ прѣскѣмпѣлѣвї єї ѣдвїн
Шї прївїндѣлѣ мѣатѣ вѣрне, кѣ о лѣнѣгѣ 'мерѣцѣшарѣ
Ан сѣѣршїт асѣла грѣцїе, слобозѣнѣа ѣн слѣз сѣѣсїн:

„Нѣ нї амаї рѣмас, ѣлвїне, де нѣдежде нїчї о рѣзѣ
„А сосїт а вїєцїї нѣастрѣ сѣѣршїтѣлѣ анѣрозїтор
„Прївїцїе кѣм сѣлѣта моарте кѣтре ної ананїтеѣзѣ!
„О дѣрѣре а дїспрѣїрїї! О ал нѣстрѣ трїст амор!

„Ах! каре дїн асте вѣлѣрї, ѣнѣлѣї а морцїї кѣмплїте,
„Каре є ачел че соарта пѣнтрѣ ної 'а а ѣотѣрѣт?
„Пѣцїнѣле мѣле зїле іатѣлѣ д'акѣм сѣѣршїте!
„Спрїжїнѣцїе-мѣ ан брацїї, сѣ мор л'ал тѣѣ сѣн іѣїт.

„Ан кѣрѣнѣа а сѣ сосѣскѣ мѣнѣа морцїї чѣ де гїацѣ
„Шї де драга та Селмінѣ сѣ с'атїнѣгѣ 'нѣїорѣт
„Сѣ мѣ іа де лѣнѣгѣ тїне, де лѣнѣгѣ скѣмпѣа м'ѣ вїацѣ
„Ка с'аѣѣнѣде ан адѣнѣкѣрї ѣн сѣфѣлет нѣвїновѣт! . . .

Ан фїорїї сѣпѣмѣнтѣрїї лѣшїнѣ тѣнѣрѣа фатз,
ѣндѣїоѣсїле єї коаме вїфѣрѣа лѣ'нѣѣлѣїа;
Селмѣна ка о мѣлѣдїцѣ д'ѣн вѣнѣт аѣер сѣѣрѣлѣатѣ.
Шї — Фѣртѣна нѣ'нѣтѣсѣ шї апа се тоѣ сѣїа!

Ан а сале славе браце Давид Стржне ла пилт о цине,
Кзѣтжна сз о дивје кѣ да сзѣ рече сврѣтат;
Нѣ глндеше ла пирѣ че ера пѣ лмнѣ сине,
Дѣмеа, вѣфорѣа, потопѣа, вѣаца, мѣрѣа а зѣтат,

Нимик алѣз еа нѣ веде де кат пѣ а са мѣат-ѣвѣте
Шѣн ведегеа асѣ трѣстѣ ан имѣа лѣтѣ сѣмѣина
О дѣрере мѣат маѣ крѣаз де кѣт мѣартеа чеа нѣмплатѣ,
Фаца еѣ мѣлатѣн лакрѣмѣ о сѣрѣтѣ сѣепинѣа,

Зѣкѣа: „Драга меа Сѣлмѣнѣ! ах! роѣѣте, те трѣзѣте,
„Фѣиѣтѣ мѣлѣ, о пре-дѣлѣте, д'ал мѣѣ пѣлѣнѣ, д'ал мѣѣ охѣтат,
„Маѣ дѣкѣде окѣшорѣѣ, пѣ ѣвѣтѣа тѣѣ прѣвѣше!
„Ах, ал тѣѣ сѣѣфлѣцеа поате кѣтрѣ чѣрѣрѣ а сѣѣрѣтѣ!...

Д'а ѣвѣтѣаѣ сзѣ лакрѣмѣ шѣ дѣѣсѣа сѣрѣтаре
Сз дѣѣеапѣтѣ вѣата фѣтѣ дѣн аѣа лѣвѣнат грѣѣ,
Шѣнѣлѣжнѣа спре чѣрѣрѣ окѣѣ, к'о адлнѣѣ сѣепинѣаре
Зѣче: „Ох кѣт е де мѣре мѣнѣа лѣтѣ дѣмнѣзѣѣ!

„О тѣ сѣфнѣтѣ, прѣ-дѣлѣтѣ, Фѣиѣѣ мѣстерѣоасѣ!
„Тѣ кѣре дѣ лѣнѣѣнѣѣ ан аѣѣст чѣр лѣфокат,
„Дѣмнѣзѣѣе кѣмплатѣ! де че мѣнѣаѣѣ мѣнѣосѣ
„Прѣсте ноѣ нѣнорѣѣѣѣ кѣ зрѣѣ-аѣ апѣсѣт?

„Кѣре фѣ а нѣастрѣ вѣнѣ Прѣ-пѣтернѣѣ-мѣпѣратѣ!
„Де вѣѣ сз нѣ перѣѣ кѣ лѣмеа кѣре Дѣе а грѣѣѣт?
„Аѣ д'оар сѣнт атѣт де грѣле шѣ мѣрѣ а нѣастрѣ пѣкѣте?
„Анѣсѣ ноѣ н'ам фѣкѣѣт алѣз де кѣт нѣмаѣ нѣам ѣвѣт.

„О, кѣт ѣѣѣ де страшнѣк, Дѣамнѣ, ан а та дѣеапѣтѣ мѣнѣѣ!
„Кѣт д'амар еѣте паѣарѣа че'а бѣм ан аѣѣст мѣнѣт!...
„Ах! дѣн мѣнѣтеа меа нѣ ѣасѣ аѣа чѣѣ де грѣзѣвѣѣ
„Кѣнѣ ан знѣдеа тѣрѣате пѣ'ал мѣѣ тѣтѣ ам прѣвѣт

„Кѣм се лѣпта ампрѣтѣѣа лѣнѣфѣратѣлор апѣ
„Нѣвоѣндаѣсѣ сз поатѣ пѣнѣ ла ноѣ а бѣнѣ,
„Шѣ вѣзжнѣа кѣ нѣѣ рѣмѣнѣ вр'о нѣдѣѣѣе ка сз сѣаѣѣ
„Антѣнѣсѣѣ а сале браѣѣ спре а мѣѣ вѣагѣоѣлѣѣ

„Вѣнѣа д'о датѣ прѣсте дѣнѣѣа кѣзжнѣа вѣлѣа кѣ порнѣре
„Шѣ д'аѣеасѣтѣ де пѣѣрмѣѣ мѣнѣѣѣре м'а лѣпѣѣт,
„Анѣсѣ, сѣѣмѣѣѣе вѣвѣнѣе, орѣ кѣре нѣнорѣѣѣре
„Аш зѣта фѣѣнѣа кѣ тѣнѣе, вѣѣѣѣнѣа кѣ ал мѣѣ ѣвѣт. ...

„Дар че поатэ фаче омѣл анпротѣва колеі сфінте?
 „Чѣне поатэ анцелече скопѣл еі ачел аскѣнс?
 „Іартѣ кжртїріале ноастрѣ, дѣмнезеѣле пѣрїнте!
 „Кѣчї елѣ скап дїнтр'ѣн сѣфлет че дѣрреа ла пѣтрѣнс.

Вдвїн спрїжїна ан браре п'а лѣї скѣмпѣ аморезѣ
 Че де сіанїка сѣфларе а фѣртѣнеї с'алїгнїа,
 Кѣѣта нѣноронїѣла ка сѣ о амѣрѣцѣтеѣ
 Сѣтї астѣмпѣре дѣрреа шї ачесте аї зїчї:

„Драга меа нїчї о фїнцѣ пе лѣме нѣмаї трѣѣе.
 „Дїн рѣѣеаска прѣпѣдїре нїчї ѣн, ом н'а маї рѣмас,
 „Нѣмаї ної маї діем анкѣ, дар шї пѣнтрѣ ної соѣѣе
 „Моартеа сѣ не амѣрѣцѣшеѣ ан ачест грозѣвос чѣе.

„Кѣм а роїї пікѣтѣра, соареле де дїмїнеацѣ
 „О ѣѣкѣ шї о скѣрѣе ка шї клѣд нѣ ар маї фї,
 „Асфел, іѣкїѣ Геалмїнѣ, фѣ шї трїста ноастрѣ вїацѣ,
 „Сѣ ѣкѣ прѣкѣм шї роа шї кѣт шї дѣнса тѣзї.

„Дѣмнезеѣла чѣст пѣтерїнї, а кѣрѣї сѣнтем лѣкраре.
 „Пѣдѣпѣѣе пе арѣпѣтѣ пе омѣл чѣл вїноват;
 „Вл не-а фѣкѣт, вл не піраѣ. — Сѣ не плѣкѣм кѣ рѣѣдарѣ
 „Нѣзїтѣнїд кѣ ел де есте арѣпт, е шї мѣлт андѣрат —

„Ка ѣн стѣпѣлн шї пѣрїнте чѣартѣ, дар шї мїлѣѣе,
 „Пѣнтрѣ ної, а сѣ зїдїре, ангрїжїре ва аѣф,
 „Вл о вѣчнїкѣ вїацѣ ан чѣрѣрї не прѣгѣѣѣе. —
 „Шї — фѣртѣна нѣнїѣтасѣ, шї апа сѣ тот сѣїа! . . .

Де кѣвїнтеле ачїстеа Геалмїна анкѣрацїѣтѣ,
 Сїмцї о нѣоз пѣтере анкѣлзїна сѣффлетѣла сѣѣ,
 Кѣтре чѣр кѣ аѣїошїе окїї маї рѣдїк одатѣ
 Зїкїна: „Аѣѣдат сѣ фїе нѣмеле аѣї дѣмнезеѣлї

„Де анѣм поатѣ сосі моартеа, ел нїчї кѣм мѣ ангрѣзѣше,
 „Кѣчї анкаї мор мѣлѣѣмїтѣ лѣнѣгѣ скѣмпѣла мѣѣ іѣѣт.
 Боркїна анкѣ, іатѣ апа піѣте дѣншїї нѣѣѣлїѣе,
 Балѣрїалѣ акоперїндѣї ан адѣнк їаѣ анїїцїт.

К. Н.